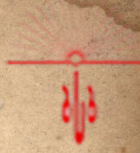

K 2624
K 1

ი. სტალინი

კურის ფრონტი

საქართველოში 1936

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა და არქივი

საბ. კ. პ. (ბ) ც. კ-თან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის
ინსტიტუტის ტფილისის ფილიალი

ტფილისი 1936

335.5:633.1/47/
2-794

ი. სტალინი

33K53
2-794

კ უ რ ი ს ფ რ ი ე ნ ტ ზ ე

წითელი კროფესურის ინსტიტუტის,
კომუნისტური აკადემიისა და სვერდლოვის
უნივერსიტეტის სტუდენტებთან საუბრიდან
1928 წ. 28 მაისს

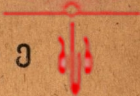
649
+ 30

K 2624
1

საფ. კ. ვ. (ბ) ც. კ. პარტბაზოგრაფიული

კითხვა. რა უნდა ჩაითვალოს ძირითად სიძნელედ პურის, საქმის ჩვენს სიძნელეებში? რაში მდგომარეობს გამოსავალი ამ სიძნელეებიდან? როგორი უნდა იყოს დასკვნები ამ სიძნელეებთან დაკავშირებით საერთოდ ჩვენი ინდუსტრიის განვითარების ტემპის მიმართ, განსაკუთრებით მსუბუქი და მძიმე ინდუსტრიის თანაშეფარდების თვალსაზრისით? —

პასუხი. ერთი შეხედვით შეიძლება გვეჩვენოს, რომ ჩვენი სიძნელენი პურის დარგში შემთხვევითია, მხოლოდ ცუდი დაგეგმვის შედეგი, სამეურნეო დაბალანსების მხოლოდ მთელი რიგი შეცდომების შედეგი. მაგრამ ეს შეიძლება გვეჩვენოს მხოლოდ ერთი შეხედვით. ნამდვილად კი სიძნელეთა მიზეზები აქ გაცილებით უფრო ღრმაა. უხეირო დაგეგმვამ და სამეურნეო დაბალანსების შეცდომებმა რომ აქ მნიშვნელოვანი როლი ითამაშეს, — ეს ყოველ ეჭვს გარეშეა. მაგრამ ყველაფრის ახსნა უხეირო დაგეგმვით და შემთხვევითი შეცდომებით, — მეტად უხეშ შეცდომას ნიშნავს. შეცდომა იქნებოდა დაგეგმვის როლისა და მნი-

შენელობის ნაკლებად შეფასება. მაგრამ უფრო მეტი შეცდომა იქნებოდა გეგმიანი საწყისის როლის გაზვიადება და ფიქრი იმისა, რომ ჩვენ უკვე მივალწიეთ განვითარების იმ დონეს, როცა საშუალება გვაქვს ყველაფერი და ყოველივე ვგეგმოთ და ვაწესრიგოთ. არ უნდა დავივიწყოთ, რომ იმ ელემენტების გარდა, რომლებიც ემორჩილებიან ჩვენს გეგმიან ზემოქმედებას, ჩვენი მეურნეობის შემადგენლობაში არიან კიდევ სხვა ელემენტებიც, რომლებიც ჯერჯერობით არ ემორჩილებიან დაგეგმვას, ბოლოს, არიან ჩვენდამი მტრულად განწყობილი კლასები, რომელთა დაძლევა არ შეიძლება სახელმწიფო საგეგმო კომისიის მიერ წარმოებული უბრალო დაგეგმვის წესით. აი, რატომ ვფიქრობ, რომ არ შეიძლება ყველაფერი მივაწეროთ უბრალო შემთხვევას, დაგეგმვის შეცდომებს და სხვ.

მაშ, რაში მდგომარეობს პურის ფრონტზე ჩვენი სიძნელეების საფუძველი?

პურის ფრონტზე ჩვენი სიძნელეების საფუძველი მდგომარეობს იმაში, რომ სასაქონლო პურის წარმოების ზრდა ჩვენში უფრო ნელი ტემპით მიმდინარეობს, ვიდრე პურის მოთხოვნილების ზრდა. იზრდება მრეწველობა. იზრდება მუშათა რაოდენობა. იზრდება ქალაქები. იზრდება, ბოლოს, ტექნიკური ნედლეულის (ბამბა, სელი, ჯარხალი და სხვ.) მწარმოებელი რაიონები, რომლებიც სასაქონლო პურს მოითხოვენ. ყოველივე ეს იწვევს პურის, სასაქონლო პურის მოთხოვნილების სწრაფ ზრდას. ხოლო სასაქონლო პურის წარმოება მეტის მეტად ნელი ტემპით იზრდება. არ შეიძლება ითქვას, რომ დამზადებული პური, რომელიც სახელმწიფოს განკარგულებაშია, წელს უფრო ცოტა გვქონდეს, ვიდრე შარშან ან შარშანწინ. პირიქით, წელს ჩვენს სახელმწიფოს ბევრად უფ-

რო მეტი პური ჰქონდა, ვიდრე წინა წლებში. მაგრამ ჩვენს წინაშე მაინც სიძნელებია პურის მხრივ: აი ზოგიერთი ციფრი. 1925—26 წელს 1 აპრილისათვის ჩვენ შევძელით 434 მილიონი ფუთი პურის დამზადება. აქედან საზღვარგარეთ გავიტანეთ 123 მილიონი ფუთი. მაშასადამე, ჩვენს ქვეყანაში დარჩა 311 მილიონი ფუთი დამზადებული პური. 1926—27 წელს 1 აპრილისათვის დამზადებული გვქონდა 596 მილიონი ფუთი. აქედან საზღვარგარეთ გავიტანეთ 153 მილიონი ფუთი. დამზადებული პური ჩვენს ქვეყანაში დარჩა 443 მილიონი ფუთი. 1927—28 წელს 1 აპრილისათვის დამზადებული გვქონდა 576 მილიონი ფუთი. აქედან საზღვარგარეთ გავიტანეთ 27 მილიონი ფუთი. დამზადებული პური ჩვენს ქვეყანაში დარჩა 549 მილიონი ფუთი. სხვანაირად რომ ვთქვათ, წელს 1 აპრილისათვის ჩვენი ქვეყნის მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად დამზადებული პური გვქონდა 100 მილიონი ფუთით მეტი, ვიდრე შარშან, და 230 მილიონი ფუთით მეტი, ვიდრე შარშანწინ. მიუხედავად ამისა, ჩვენ წელს მაინც სიძნელები გვაქვს პურის ფრონტზე.

მე უკვე ვთქვი ჩემს ერთერთ მოხსენებაში, რომ ეს სიძნელები სოფლის კაპიტალისტურმა ელემენტებმა და, უწინარეს ყოვლისა, კულაკებმა გამოიყენეს იმისათვის, რომ ჩაეშალათ საბჭოთა სამეურნეო პოლიტიკა. თქვენ იცით, რომ საბჭოთა ხელისუფლებამ მიიღო მთელი რიგი ზომები, რომელთა მიზანია კულაკობის ანტისაბჭოთა გამოსვლის ლიკვიდაცია. ამიტომ აქ ბევრს აღარ ვილაპარაკებ ამახე. მე ამ შემთხვევაში მეორე საკითხი მაინტერესებს. მხედველობაში მაქვს სასაქონლო პურის წარმოების ნელი ტემპით ზრდის მიზეზების საკითხი, საკითხი იმის შესახებ, რომ სასაქონლო პურის წარმოება ჩვენში

უფრო ნელი ტემპით იზრდება, ვიდრე მოთხოვნილება პურზე, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ უკვე მივალწიეთ ნათესი ფართობისა და პურის საერთო პროდუქციის ომის-წინააღმდეგელობის ნორმებს.

მართლაც, განა ეს ფაქტი არ არის, რომ ჩვენ უკვე მივალწიეთ ნათესი ფართობის ომისწინააღმდეგელობის ნორმებს? დიალ, ფაქტია. განა ეს ფაქტი არ არის, რომ პურის საერთო პროდუქცია უკვე შარშან უდრიდა წარმოების ომისწინააღმდეგელობის ნორმას, ე. ი. აღწევდა 5 მილიარდ ფუთამდე? დიალ, ფაქტია. მაშ რით უნდა აიხსნას, რომ, მიუხედავად ამ გარემოებისა, სასაქონლო პური მოგვყავს ორჯერ ნაკლები და საზღვარგარეთ გაგვაქვს ოცჯერ ნაკლები, ვიდრე ომამდე? ეს, უწინარეს ყოვლისა და უმთავრესად, აიხსნება იმით, რომ ოქტომბრის რევოლუციის შედეგად შეიცვალა ჩვენი სოფლის მეურნეობის აგებულობა, მსხვილი მემამულური და მსხვილი კულაკური მეურნეობიდან, რომელიც იძლეოდა სასაქონლო პურის ყველაზე მეტ რაოდენობას, გადავედით წვრილ და საშუალო გლეხურ მეურნეობაზე, რომელიც სასაქონლო პურის ყველაზე უფრო ნაკლებ რაოდენობას იძლევა. უკვე მარტო ის გარემოება, რომ ომამდე ჩვენში იყო 15—16 მილიონი ინდივიდუალური გლეხური მეურნეობა, ახლა კი არის 24—25 მილიონი გლეხური მეურნეობა, უკვე მარტო ეს მოწმობს, რომ ჩვენი სოფლის მეურნეობის ძირითად ბაზას წარმოადგენს წვრილი გლეხური მეურნეობა, რომელიც იძლევა სასაქონლო პურის მინიმუმს. მსხვილი მეურნეობის ძალა მიწათმოქმედებაში, იქნება ეს მემამულური, კულაკური თუ კოლექტიური მეურნეობა, — მდგომარეობს იმაში, რომ მას, ამ მსხვილ მეურნეობას, შესაძლებლობა აქვს გამოიყენოს

მანქანები, გამოიყენოს მეცნიერების მიღწევები, გამოიყენოს სასუქი, ასწიოს შრომის ნაყოფიერება და, ამგვარად, მოგვცეს სასაქონლო პურის ყველაზე მეტი რაოდენობა. და, პირიქით, წვრილი გლეხური, მეურნეობის სისუსტე იმაში მდგომარეობს, რომ იგი მოკლებულია, ან თითქმის მოკლებულია ამ შესაძლებლობას, რის გამო იგი წარმოადგენს ნახევრადმომხმარებელ, მცირესაქონლიან მეურნეობას. ავიღოთ, მაგალითად, კოლმეურნეობანი და საბჭოთა მეურნეობანი. ისინი გვაძლევენ სასაქონლო პურს მთელი თავისი საერთო წარმოების 47,2 პროცენტის რაოდენობით. სხვანაირად რომ ვთქვათ, ისინი უფრო მეტ სასაქონლო პურს გვაძლევენ, ვიდრე მემამულური მეურნეობა ომამდე. წვრილი და საშუალო გლეხური მეურნეობანი? ისინი გვაძლევენ სასაქონლო პურს მთელი თავისი პროდუქციის მხოლოდ 11,2 პროცენტის რაოდენობით. განსხვავება, როგორც ხედავთ, საკმაოდ აშკარაა.

აი რამდენიმე ციფრი, რომელიც ააშკარავებს პურის წარმოების აგებულობის სურათს წარსულში, ომისწინა პერიოდში და ახლა ოქტომბრის შემდგომ პერიოდში. ეს ციფრები მოგვაწოდა ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს კოლეგიის წევრმა ამხ. ნემჩინოვმა. მათ, ამ ციფრებს, არა აქვთ სიზუსტის პრეტენზია, როგორც აღნიშნავს თავის ბარათში ამხ. ნემჩინოვი,—ისინი გვაძლევენ მხოლოდ დაახლოვებითი გამოანგარიშების შესაძლებლობას. მაგრამ ეს ციფრები სავსებით საკმარისია იმისათვის, რომ გავიგოთ განსხვავება ომისწინა პერიოდსა და ოქტომბრის შემდგომ პერიოდს შორის საერთოდ პურის წარმოების აგებულობისა და განსაკუთრებით სასაქონლო პურის წარმოების თვალსაზრისით.

ობამდე	პურის საერთო პროდუქცია		სასაქონლო პური (არასასოფლო)		საქონლიანობის %
	მილიონ ფუთ.	%	მილიონ ფუთ.	%	
1. მემამულენი . . .	600	12,0	281,6	21,6	47
2. კულაკები . . .	1,900	38,0	650,0	50,0	34
3. საშუალო და და- რიბი გლეხები . . .	2.500	50,0	369,0	28,4	14,7
ს უ ლ . . .	5.000	100	1.300,6	100	26

1926/27 წელს:

1. საბჭ. მეურნ. და კოლექტ. მეურნ.	80,0	1,7	37,8	6,0	47,2
2. კულაკები . . .	617,0	13,0	126,0	20,0	20,0
3. საშუალო და და- რიბი გლეხები . . .	4.052,0	85,3	466,2	74,0	11,2
ს უ ლ . . .	4.749,0	100	630,0	100	13,3

რას გვეუბნება ეს ცხრილი?

ჯერ ერთი, იმას, რომ პურის პროდუქტების უდიდესი მასის წარმოება მემამულეებისა და კულაკებისაგან გადავიდა წვრილი და საშუალო გლეხების ხელში. ეს იმას ნიშნავს, რომ წვრილსა და საშუალო გლეხებს, რომელთაც სავსებით დააღწიეს თავი მემამულეთა ჩაგვრას და ძირითადად შეარყიეს კულაკობის ძალა, შესაძლებლობა მიეცათ ფრიად სერიოზულად გაეუმჯობესებინათ თავისი მატერიალური მდგომარეობა. ეს ოქტომბრის რევოლუციის შედეგია. ამაში გამოიხატება, უწინარეს ყოვლისა, გადამწყვეტი მოგება, რომელიც მიიღეს გლეხთა ძირითადმა მასებმა ოქტომბრის რევოლუციისაგან.

მეორე, იგი გვეუბნება იმას, რომ ჩვენში სასაქონლო პური უმთავრესად აქვთ წვრილ და, უწინარეს ყოვლისა, საშუალო გლეხებს. ეს იმას ნიშნავს, რომ არამც თუ პურის საერთო პროდუქციის თვალსაზრისით, არამედ სასაქონლო პურის წარმოების თვალსაზრისითაც საბჭოთა კავშირი, ოქტომბრის რევოლუციის შედეგად, გახდა წვრი-

ლი გლახური მეურნეობის ქვეყნად, ხოლო საშუალო გლახი—მიწათმოქმედების „ცენტრალურ ფიგურად“.

მესამე, იგი გვეუბნება იმას, რომ მემამულური (მსხვილი) მეურნეობის ლიკვიდაციას, კულაკური (მსხვილი) მეურნეობის სამჯერ მეტად შემცირებას და წვრილ გლახურ მეურნეობაზე გადასვლას, რომელიც იძლევა საქონლიანობის მხოლოდ 11 პროცენტს, ისეთ პირობებში, როცა არ არსებობს რაოდენადმე განვითარებული მსხვილი საზოგადოებრივი მეურნეობა პურის წარმოების დარგში (კოლმეურნეობანი, საბჭოთა მეურნეობანი),—უნდა გამოეწვია და მართლაც გამოიწვია სასაქონლო პურის წარმოების ძალზე შემცირება ომის წინა დროსთან შედარებით. ეს ფაქტია, რომ ჩვენ ახლა ორჯერ ნაკლები სასაქონლო პური გვაქვს, მიუხედავად პურის საერთო პროდუქციის ომისწინადროინდელი ნორმისა.

აი სად არის საფუძველი ჩვენი სიძნელებისა პურის ფრონტზე.

აი რატომ არ შეიძლება უბრალო შემთხვევად ჩათვალოს ჩვენი სიძნელენი პურის დამზადების დარგში.

უეჭველია, აქ ერთგვარი უარყოფითი როლი ითამაშა აგრეთვე იმ გარემოებამ, რომ ჩვენმა სავაჭრო ორგანიზაციებმა იკისრეს ზედმეტი მოვალეობა მთელი რიგი წვრილი და საშუალო ქალაქების პურით მომარაგებისა, რასაც არ შეეძლო რამდენადმე არ შეემცირებინა სახელმწიფოს პურის მარაგი. მაგრამ არავითარი საბუთი არ არსებობს ეჭვი შევიტანოთ იმაში, რომ პურის ფრონტზე ჩვენი სიძნელების საფუძველს წარმოადგენს არა ეს გარემოება, არამედ ჩვენი სოფლის მეურნეობის საქონლიანობის ნელი განვითარების ფაქტი იმ დროს, როცა სწრაფად იზრდება მოთხოვნილება სასაქონლო პურზე.

სად არის გამოსავალი მდგომარეობიდან?

არიან ადამიანები, რომლებიც მდგომარეობიდან გამო-
სავალს ხედავენ კულაკური მეურნეობისაკენ დაბრუნებაში,
კულაკური მეურნეობის განვითარებასა და გაშლაში. ეს
ადამიანები ვერა ბედავენ ლაპარაკს მემამულური მეურ-
ნეობისაკენ დაბრუნებაზე, ვინაიდან, როგორც სჩანს, ეს-
მით, რომ სახიფათოა ასეთ რამეებზე ლაყბობა ჩვენს
ღროში. მაგრამ ისინი მით უფრო მეტი ხალისით ლაპა-
რაკობენ იმაზე, რომ აუცილებელია კულაკური მეურ-
ნეობის ყოველნაირად განვითარება... საბჭოთა ძალაუფ-
ლების სასარგებლოდ. ეს ადამიანები ფიქრობენ, რომ
საბჭოთა ძალაუფლებას შეუძლიან დაემყაროს ერთსადა-
იმევე დროს ორ მოპირდაპირე კლასს, — კულაკების
კლასს, რომელთა სამეურნეო პრინციპია მუშათა კლასის
ექსპლოატაცია, და მუშათა კლასს, რომელთა სამეურნეო
პრინციპია ყოველგვარი ექსპლოატაციის მოსპობა. ეს
რეაქციონერების საკადრი ფოკუსია. მტკიცებაც კი არა
ღირს იმისა, რომ ამ რეაქტიულ „გეგმებს“ არაფერი
აქვს საერთო მუშათა კლასის ინტერესებთან, მარქსიზმის
პრინციპებთან, ლენინიზმის ამოცანებთან. ლაპარაკი იმის
შესახებ, რომ კულაკი ქალაქის კაპიტალისტზე „უარესი
არაა“, რომ კულაკი ქალაქის ნებანზე უფრო მეტ საფრ-
თხეს არ წარმოადგენს და რომ ამიტომ ჩვენ ამჟამად არ
უნდა „გვეშინოდეს“ კულაკობისაო, — ასეთი ლაპარაკი
უბრალო ლიბერალური ლაყბობაა, რომელიც აღუნებს
მუშათა კლასისა და გლეხობის ძირითადი მასების სიფი-
ზლეს. არ უნდა დავივიწყოთ, რომ თუ ინდუსტრიაში
ჩვენ შეგვიძლიან წვრილ კაპიტალისტს ქალაქად დავუ-
პირდაპიროთ მსხვილი სოციალისტური მრეწველობა, რო-
მელიც სამრეწველო საქონლის მთელი მასის $\frac{1}{10}$ -ს იძლე-

ვა,—მსხვილ კულაკურ წარმოებას სოფლად წარმოების ხაზით ჩვენ შეგვიძლიან დავუპირდაპიროთ მხოლოდ ჯერ კიდევ მოუმაგრებელი კოლმეურნეობანი და საბჭოთა მეურნეობანი, რომლებსაც კულაკურ მეურნეობებთან შედარებით რვაჯერ ნაკლები პური მოჰყავთ. სოფლად მსხვილი კულაკური მეურნეობის მნიშვნელობის გაუგებლობა, იმის გაუგებლობა, რომ კულაკობის ხვედრითი წონა სოფლად ასჯერ მეტია, ვიდრე კაპიტალისტების ხვედრითი წონა ქალაქის მრეწველობაში,—ეს ნიშნავს კკუაზე შეშლას, ლენინიზმთან კავშირის გაწყვეტას, მუშათა კლასის მტრების ბანაკში გადაბრუნებას.

მაშ, სად არის გამოსავალი მდგომარეობიდან?

1) გამოსავალი, უწინარეს ყოვლისა, მდგომარეობს იმაში, რომ წვრილი, ჩამორჩენილი და დაქუცმაცებული გლეხური მეურნეობებიდან გადავიდეთ გაერთიანებულ, მსხვილ, საზოგადოებრივ მეურნეობებზე, რომლებიც მონარაგებული იქნებიან მანქანებით, აღჭურვილი იქნებიან მეცნიერების მიღწევებით და რომლებიც შესძლებენ მოიყვანონ სასაქონლო პურის უდიდესი რაოდენობა. გამოსავალს წარმოადგენს გადასვლა ინდივიდუალური გლეხური მეურნეობიდან კოლექტიურ, საზოგადოებრივ მეურნეობაზე მიწათმოქმედებაში.

ლენინი ჯერ კიდევ ოქტომბრის რევოლუციის პირველი დღეებიდან მოუწოდებდა პარტიას კოლმეურნეობათა მოწყობისაკენ. მას შემდეგ ჩვენს პარტიაში არ შეწყვეტილა კოლმეურნეობათა იდეის პროპაგანდა. მაგრამ, მოწოდებამ კოლმეურნეობებისაკენ მხოლოდ უკანასკნელ დროს ჰპოვა მასობრივი გამოძახილი. ეს, უწინარეს ყოვლისა, აიხსნება იმით, რომ კოოპერატიული საზოგადოებრიობის ფართო განვითარებამ სოფლად მოამზადა გარდატეხა გლე-

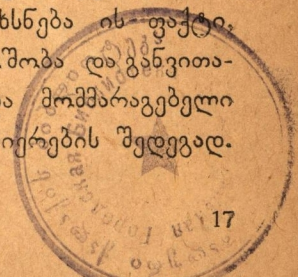
ზობის განწყობილებაში კოლმეურნეობათა სასარგებლოდ
ხოლო მთელი რიგი კოლმეურნეობების არსებობამ, რომ-
ლებიც უკვე ახლა იძლევიან 150—200 ფუთ მოსავალს
დესტინირდნ და თავისი მოსავლის 30—40 პროც. სასა-
ქონლო პროდუქციას,—შეჰქმნა ღარიბი გლეხობისა და
საშუალო გლეხობის ქვედა ფენების სერიოზული ლტოლ-
ვა კოლმეურნეობებისაკენ. მცირე მნიშვნელობა არა აქვს
აგრეთვე იმ გარემოებას, რომ მხოლოდ ამ უკანასკნელ
დროს მიეცა სახელმწიფოს შესაძლებლობა სერიოზულად
დააფინანსოს საკოლმეურნეო მოძრაობა. ცნობილია, რომ
წელს სახელმწიფომ კოლექტიური მეურნეობების დასახ-
მარებლად, შარშანდელთან შედარებით, ორჯერ მეტი
თანხა გაიღო (60 მილიონ მანეთზე მეტი). პარტიის XV
ყრილობა სავსებით მართალი იყო, როცა აღიარა, რომ
პირობები მასობრივი საკოლმეურნეო მოძრაობისათვის
უკვე მომწიფდა, რომ საკოლმეურნეო მოძრაობის გაძლიე-
რება წარმოადგენს ერთერთ უაღრესად სერიოზულ საშუა-
ლებას პურის წარმოების საქონლიანობის გასაძლიერებლად
ჩვენს ქვეყანაში.

პურის საერთო პროდუქცია კოლმეურნეობებში 1927
წელს, ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ცნო-
ბების თანახმად, უდრიდა არა ნაკლებ 55 მილიონ ფუთს
30% საერთო საშუალო საქონლიანობით. ახალი კოლ-
მეურნეობების შექმნის ფართო ტალღამ და ძველი კოლ-
მეურნეობების გაფართოებამ მიმდინარე წლის დამდეგს
საგრძნობლად უნდა გააძლიეროს პურის წარმოება კოლ-
მეურნეობებში წლის დამლევისათვის. ამოცანა მდგომარე-
ობის იმაში, რომ შევინარჩუნოთ საკოლმეურნეო მოძ-
რაობის განვითარების ახლანდელი ტემპი, გავამსხვილოთ
კოლმეურნეობანი, მოვსპოთ ცრუ კოლმეურნეობანი, შევ-

ცვალოთ ისინი ნამდვილი კოლმეურნეობებით და დავამ-
ყაროთ ისეთი რეჟიმი, რომ კოლმეურნეობანი მთელ თა-
ვის სასაქონლო პურს, აბარებდნენ სახელმწიფო და კო-
ოპერატიულ ორგანიზაციებს, თუ არა მათ სახელმწიფო
მოუსპობს სუბსიდიებს და კრედიტებს. მე ვფიქრობ, ამ
პირობების დაცვით ჩვენ შევძლებდით იმის მიღწევას, რომ
3—4 წლის შემდეგ კოლმეურნეობებმა მოგვცენ 40—50
მილიონი ფუთი სასაქონლო პური.

ზოგჯერ საკოლმეურნეო მოძრაობას უპირისპირებენ
კოოპერატიულ მოძრაობას; ცხადია, ფიქრობენ, რომ
კოლმეურნეობანი—ერთია, ხოლო კოოპერაცია—მეორე-
ეს, რა თქმა უნდა, სწორი არ არის. ზოგიერთები იქამდეც
კი მიდიან, რომ კოლმეურნეობებს უპირისპირებენ ლენინ-
ის კოოპერატიულ გეგმას. ზედმეტია ლაპარაკი იმაზე,
რომ ასეთ დაპირისპირებას არაფერი აქვს საერთო ჭეშმა-
რიტებასთან. ნამდვილად კი კოლმეურნეობანი წარმოად-
გენენ კოოპერაციის სახეს, საწარმოო კოოპერაციის ყვე-
ლაზე უფრო მკაფიო სახეს. არის კოოპერაცია გამსაღებ-
ელი, არის მომმარაგებელი, არის საწარმოოც. კოლმეურ-
ნეობანი წარმოადგენენ საერთოდ კოოპერატიული მოძ-
რაობისა და, კერძოდ, ლენინის კოოპერატიული გეგმის
განუყოფელ შემადგენელ ნაწილს. ლენინის კოოპერატიუ-
ლი გეგმის გატარება იმას ნიშნავს, რომ გამსაღებელი და
მომმარაგებელი კოოპერაციიდან გლახობა აგვყავდეს სა-
წარმოო კოოპერაციაზე, ასე ვთქვათ, საკოლმეურნეო კო-
ოპერაციაზე. სხვათა შორის, ამით აიხსნება ის ფაქტი,
რომ კოლმეურნეობებმა ჩვენში წარმოშობა და განვითარ-
ება იწყეს მხოლოდ გამსაღებელი და მომმარაგებელი
კოოპერაციის განვითარებისა და გაძლიერების შედეგად.

6292-1

2) მეორე, — გამოსავალი მდგომარეობს იმაში, რომ გავა-
ფართოვოთ და განვამტკიცოთ ძველი საბჭოთა მეურნეობანი,
მოვაწყოთ და განვახორციელოთ ახალი მსხვილი საბჭოთა მე-
ურნეობანი. პურის საერთო პროდუქცია ახლანდელ საბ-
ჭოთა მეურნეობებში 1927 წელს, ცენტრალური სტატის-
ტიკური სამმართველოს ცნობებით, უდრიდა არა ნაკლებ
45 მილიონ ფუტს 65 პროც. საქონლიანობით. უეჭვე-
ლია, სახელმწიფოს გარკვეული დახმარებით საბჭოთა
მეურნეობები შესძლებენ პურის წარმოების მნიშვნე-
ლოვნად გადიდებას. მაგრამ ამოცანა ამით როდი გა-
ნისაზღვრება. არსებობს საბჭოთა ხელისუფლების გადაწ-
ყვეტილება, რომლის თანახმად იმ რაიონებში, სადაც გლე-
ხებს არა აქვთ მიწის ნაკვეთები, ეწყობა ახალი მსხვილი
საბჭოთა მეურნეობანი (თვითეული 10.000 დესეტინიდან
30.000 დესეტინამდე), რომლებმაც ხუთი-ექვსი წლის
შემდეგ უნდა მოგვცენ 100 მილიონი ფუთი სასაქონლო
პური. ამ საბჭოთა მეურნეობების ორგანიზაცია უკვე დაიწ-
ყო. ამოცანა იმაში მდგომარეობს, რომ აუცილებლად
გავატაროთ ცხოვრებაში საბჭოთა ხელისუფლების ეს
გადაწყვეტილება. მე ვფიქრობ, თუ ამ ამოცანებს განვა-
ხორციელებთ, ჩვენ შევძლებთ მივალწიოთ იმას, რომ 3—4
წლის შემდეგ ძველი და ახალი საბჭოთა მეურნეობებიდან
მივიღებთ 80—100 მილიონ ფუთ სასაქონლო პურს.

3) ბოლოს, გამოსავალი მდგომარეობს იმაში, რომ
სისტემატურად გავადაღოთ წვრილ და საშუალო ინდივი-
დუალურ გლეხურ მეურნეობათა მოსავლიანობა. ჩვენ არ
შეგვიძლიან და არ უნდა გავუწიოთ დახმარება ინდივი-
დუალურ მსხვილ კულაკურ მეურნეობას. მაგრამ ჩვენ შე-
გვიძლიან და კიდევ უნდა გავუწიოთ დახმარება ინდივი-
დუალურ წვრილ და საშუალო გლეხურ მეურნეობას, გა-

ქა

ვადიდოთ მისი მოსავლიანობა და მოვაქციოთ იგი კო-
ოპერატიული ორგანიზებულობის კალაპოტში. ეს ძველი
ამოცანაა, რომელიც განსაკუთრებული სიძლიერით წამო-
ყენებულ იქნა ჩვენში ჯერ კიდევ 1921 წელს სასურსა-
თო გაწერის სასურსათო გადასახადით შეცვლის დროს.
ეს ამოცანა დადასტურებულია ჩვენი პარტიის მიერ XIV
და XV ყრილობებზე. ამ ამოცანის მნიშვნელობას ხაზს
უსვამს ახლა სიძნელეები პურის ფრონტზე. ამიტომ იგი,
ეს ამოცანა, ისეთივე დაბეჯითებით უნდა განხორციელ-
დეს, როგორითაც განხორციელდება პირველი ორი ამო-
ცანა, ამოცანა კოლმეურნეობების შესახებ და ამოცანა
საბჭოთა მეურნეობების შესახებ.

ყველა ცნობა მოწმობს, რომ გლეხური მეურნეობის
მოსავლიანობა რამდენიმე წლის განმავლობაში შეიძლება
გადიდდეს 15 — 20 პროცენტით. ჩვენში ამჟამად ხმა-
რებაშია არა ნაკლებ 5 მილიონი სახნისი. მარტო მათი
შეცვლა გუთნებით სერიოზულად გაზრდიდა პურის წარმოე-
ბას ჩვენს ქვეყანაში. მე უკვე აღარაფერს ვამბობ გლეხურ
მეურნეობათა მომარაგებაზე სასუქის ერთგვარი მინიმუ-
მით, გაწმენდილი თესლით, წვრილი ტიპის მანქანებით და
სხვ.. მეთოდი კონტრაქტაციისა, მეთოდი ხელშეკრულე-
ბათა დადებისა მთელ სოფლებთან მათ მოსამარაგებლად
თესლითა და სხვ., მათგან სათანადო რაოდენობის პურის
პროდუქტების აუცილებლად მიღების პირობით, — ეს
მეთოდი წარმოადგენს საუკეთესო საშუალებას გლეხურ
მეურნეობათა მოსავლიანობის გასაზრდებლად და გლეხების
ჩასაბმელად კოოპერაციაში. მე ვფიქრობ, თუ სერიო-
ზულად ვიმუშავეთ ამ მიმართულებით, 3—4 წლის გან-
მავლობაში ჩვენ შევძლებთ მივიღოთ წვრილ და საშუა-
ლო ინდივიდუალურ გლეხურ მეურნეობათაგან ახალი სა-
საქონლო პური არა ნაკლებ 100 მილიონი ფუთისა.

ამრიგად, თუ შევასრულებთ ყველა ამ ამოცანას, 3—4 წლის შემდეგ ჩვენ შეიძლება გვექონდეს სახელმწიფოს განკარგულებაში ახალი 200—250 მილიონი ფუთი სასაქონლო პური, რაც ცოტად თუ ბევრად საკმაო იქნება იმისათვის, რომ სათანადო მანევრები ვაწარმოოთ როგორც ჩვენი ქვეყნის შიგნით, ისე მის გარეთ.

ასეთია, ძირითადად, ის ღონისძიებები, რომლებიც აუცილებელია იმისათვის, რომ თავი დავალწიოთ სიძნელებებს პურის ფრონტზე.

ამ ძირითად ღონისძიებათა შეერთება იმ მიმდინარე ღონისძიებებთან, რომელთა დანიშნულებას შეადგენს დაგეგმვის გაუმჯობესება სოფლის მომარაგების დარგში საქონლით და ამასთანავე ჩვენი სავაჭრო ორგანიზაციების განთავისუფლება მთელი რიგი წვრილი და საშუალო ქალაქების პურით მომარაგების მოვალეობისაგან — ასეთია ამჟამად ამოცანა.

საჭირო ხომ არ არის ამ ღონისძიებებთან ერთად კიდევ მთელ რიგ სხვა ღონისძიებათა მიღება, ვთქვათ, ღონისძიებათა მიღება ჩვენი ინდუსტრიის განვითარების ტემპის შესანელებლად, ინდუსტრიისა, რომლის ზრდა ჰქმნის პურის მოთხოვნილების გაძლიერებულ ზრდას, რაც ჯერჯერობით წინ უსწრებს სასაქონლო პურის წარმოების ზრდას? არა, არ არის საჭირო. არავითარ შემთხვევაში! ინდუსტრიის განვითარების ტემპის შენელება ნიშნავს მუშათა კლასის დასუსტებას, ვინაიდან თვითეული ნაბიჯის წინ გადადგმა ინდუსტრიის განვითარების საქმეში, თვითეული ახალი ფაბრიკა, თვითეული ახალი ქარხანა წარმოადგენს, ლენინის თქმით, მუშათა კლასის „ახალ ციხესიმაგრეს“, რომელიც აძლიერებს მის პოზიციებს წვრილბურჟუაზიულ სტიქიასთან ბრძოლაში, ჩვენი მეურნეობის კაპიტალისტურ ელემენტებთან ბრძოლაში. პირიქით, ჩვენ

უნდა შევინარჩუნოთ ინდუსტრიის განვითარების ახლანდელი ტემპი, ჩვენ პირველ შესაძლებლობისთანავე უფრო უნდა განვაუვითაროთ იგი იმისათვის, რომ სოფელს საქონელი მივაყაროთ და მეტი პური გამოვიტანოთ იქიდან, იმისათვის, რომ სოფლის მეურნეობა და, უწინარეს ყოვლისა, კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები მოვამარაგოთ მანქანებით, იმისათვის, რომ მოვახდინოთ სოფლის მეურნეობის ინდუსტრიალიზაცია და გავადიდოთ მისი პროდუქციის საქონლიანობა.

იქნება საჭირო იყოს მეტი „სიფრთხილისათვის“ მძიმე მრეწველობის განვითარების შენელება იმ მიზნით, რომ მსუბუქი მრეწველობა, რომელიც, უმათავრესად, გლეხური ბაზრისათვის მუშაობს, გავხადოთ ჩვენი ინდუსტრიის ბაზად? არავითარ შემთხვევაში! ეს იქნებოდა თვითმკვლევობა, ძირის გამოთხრა მთელი ჩვენი მრეწველობისათვის, აგრეთვე მსუბუქი მრეწველობისთვისაც. ეს იქნებოდა ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის ლოზუნგზე ხელის აღება, ჩვენი ქვეყნის გადაქცევა მეურნეობის კაპიტალისტური სისტემის დამატებად. ჩვენ აქ გამოვდივართ ლენინის ცნობილი სახელმძღვანელო დებულებებიდან, რომლებიც მოგვცა მან კომინტერნის IV კონგრესზე და რომლებიც უსათუოდ სავალდებულოა მთელი ჩვენი პარტიისათვის. აი რას ამბობდა ლენინი ამის შესახებ კომინტერნის IV კონგრესზე:

„რუსეთის ხსნას წარმოადგენს არა მარტო კარგი მოსავალი გლეხურ მეურნეობაში,—ეს კიდევ ცოტაა,—და არა მარტო კარგი მდგომარეობა მსუბუქი მრეწველობისა, რომელიც მოხმარების საგნებს აწვდის გლეხობას,—ესეც ცოტაა,—ჩვენთვის აუცილებელია აგრეთვე მძიმე ინდუსტრია“.

ან კიდევ:

„ჩვენ მომჭირნეობას ვეწევით ყველაფერზე, სკოლებზედაც კი. ეს, ალბათ, იმიტომ, რომ ჩვენ ვიცით, თუ მძიმე ინდუსტრიას არ ვიხსნით

თუ მას არ აღვადგენთ, ჩვენ ვერ შევძლებთ ვერავითარი მრე-
წველობის შექმნას, უამისოდ კი ჩვენ საერთოდ დავიღუპებით, რო-
გორც დამოუკიდებელი ქვეყანა“ (ტომი XXVII, გვერდი 349).

ლენინის ამ მითითებათა დავიწყება არ შეიძლება.

როგორ იქნება მუშათა და გლეხთა კავშირის საქმე დასახულ ღონისძიებებთან დაკავშირებით? მე ვფიქრობ, რომ ამ ღონისძიებებს შეუძლიანთ მხოლოდ გააადვილონ მუშათა და გლეხთა კავშირის განმტკიცების საქმე. მართ-
ლაც, თუ კოლმეურნეობანი და საბჭოთა მეურნეობანი განვითარდებიან აჩქარებული ტემპით; თუ წვრილი და სა-
შუალო გლეხებისათვის პირდაპირი დახმარების გაწევის შედეგად მათი მეურნეობათა მოსავლიანობა გაიზრდება, ხოლო კოოპერაცია მოიცავს გლეხთა სულ უფრო და უფრო ფართო მასებს; თუ სახელმწიფო მიიღებს რამდენიმე ახალ ასეულ მილიონ ფუთ სასაქონლო პურს, რაც საჭიროა მანევრირებისათვის; თუ ამ და მსგავს ღონისძიებათა შედეგად კულაკობა აილაგმება და იგი თანდათან იქნება დაძლეული, — მაშინ განა ცხადი არ არის, რომ წინააღმდეგობანი მუშათა კლასსა და გლეხობას შორის მუშათა და გლეხთა კავშირის შიგნით ამ დროს სულ უფრო და უფრო შესუსტდება, საგანგებო ზომები პურის დამზადების საქმეში საჭირო აღარ იქნება, გლეხთა ფართო მასები სულ უფრო და უფრო მობრუნდებიან მეურნეობის კოლექტიური ფორმებისაკენ, ხოლო ბრძოლა სოფლად კაპიტალისტური ელემენტების დაძლევისათვის სულ უფრო და უფრო მასობრივ და ორგანიზებულ ხასიათს მიიღებს. განა ცხადი არ არის, რომ მუშათა და გლეხთა კავშირის საქმე მხოლოდ მოიგებს ასეთ ღონისძიებათა გატარებით?

მხოლოდ საჭიროა მხედველობაში ვიქონიოთ, რომ მუშათა და გლეხთა კავშირი პროლეტარიატის დიქტატურის პირობებში უბრალო კავშირი არ არის. ეს არის მუშათა კლასისა

და გლეხობის მშრომელი მასების კლასობრივი კავშირის განსაკუთრებული ფორმა, რომელიც მიზნად ისახავს: ა) მუშათა კლასის პოზიციების გაძლიერებას, ბ) მუშათა კლასის ხელმძღვანელი როლის უზრუნველყოფას ამ კავშირის შიგნით, გ) კლასებისა და კლასობრივი საზოგადოების მოსპობას. მუშათა და გლეხთა კავშირის ყოველივე სხვაგვარი გაგება ოპორტუნიზმია, მენშევიზმი, ესერობა, ყველაფერი, რაც გნებავთ, მაგრამ მარქსიზმი კი არა, ლენინიზმი კი არა.

როგორ შევათავსოთ მუშათა და გლეხთა კავშირის იდეა ლენინის ცნობილ დებულებასთან იმის შესახებ, რომ გლეხობა არის „უკანასკნელი კაპიტალისტური კლასი“? აქ წინააღმდეგობა ხომ არ არის? წინააღმდეგობა აქ მხოლოდ მოჩვენებითია. ნამდვილად აქ არავითარი წინააღმდეგობა არ არის. იმავე მოხსენებაში კომინტერნის III კონგრესზე, სადაც ლენინი გლეხობას ახასიათებს როგორც „უკანასკნელ კაპიტალისტურ კლასს“, ამავე მოხსენებაში ლენინი კიდევ და კიდევ ასაბუთებს მუშათა და გლეხთა კავშირის აუცილებლობას, აცხადებს რა, რომ „დიქტატურის უმაღლესი პრინციპი არის გლეხობასთან პროლეტარიატის კავშირის დაცვა, რათა პროლეტარიატმა შესძლოს ხელმძღვანელი როლისა და სახელმწიფო ძალაუფლების შენარჩუნება“. ცხადია, რომ ლენინი, ყოველ შემთხვევაში, აქ არ ხედავს არავითარ წინააღმდეგობას.

როგორ უნდა გვესმოდეს ლენინის დებულება იმის შესახებ, რომ გლეხობა არის „უკანასკნელი კაპიტალისტური კლასი“? ეს იმას ხომ არ ნიშნავს, რომ გლეხობა კაპიტალისტებისაგან შესდგება? არა, არ ნიშნავს. ჯერ ერთი, ეს იმას ნიშნავს, რომ გლეხობა არის განსაკუთრებული კლასი, რომელიც აგებს მეურნეობას საწარმოო იარაღებისა და საშუალებათა კერძო საკუთრების საფუძველზე, და,

ამის გამო, განსხვავდება პროლეტართა კლასისაგან, რომლებიც მეურნეობას აგებენ საწარმოო იარაღებისა და საშუალებათა კოლექტიური საკუთრების საფუძველზე. მეორე, ეს იმას ნიშნავს, რომ გლეხობა არის ისეთი კლასი, რომელიც თავის წრიდან გამოჰყოფს, წარმოშობს და ასაზრდოებს კაპიტალისტებს, კულაკებს და საერთოდ სხვადასხვაგვარ ექსპლოატატორებს.

ეს გარემოება დაუძლეველი დაბრკოლება ხომ არ არის მუშათა და გლეხთა კავშირის ორგანიზაციის საქმისათვის? არა, არ არის. პროლეტარიატის კავშირი გლეხობასთან პროლეტარიატის დიქტატურის პირობებში არ არის კავშირი მთელ გლეხობასთან. პროლეტარიატის კავშირი გლეხობასთან არის მუშათა კლასის კავშირი გლეხობის მშრომელ მასებთან. ასეთი კავშირი არ შეიძლება განხორციელდეს გლეხობის კაპიტალისტურ ელემენტებთან უბრძოლველად, კულაკობასთან უბრძოლველად.

ასეთი კავშირი არ შეიძლება მტკიცე იყოს, თუ არ იქნა ორგანიზებული ღარიბი გლეხობა, როგორც მუშათა კლასის დასაყრდნობი სოფლად. ამიტომ მუშათა და გლეხთა კავშირი პროლეტარიატის დიქტატურის ახლანდელ პირობებში შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ ლენინის ცნობილი ლოზუნგით: დაეყრდნე ღარიბ გლეხობას, მოაწყე მტკიცე კავშირი საშუალო გლეხთან, ერთი წუთითაც ნუ შესწყვეტ ბრძოლას კულაკობასთან. ვინაიდან მხოლოდ ამ ლოზუნგის გატარებით შეიძლება განხორციელდეს საქმე გლეხობის ძირითადი მასების ჩაბმისა სოციალისტური მშენებლობის კალაპოტში.

ამგვარად, თქვენ ხედავთ, რომ წინააღმდეგობა ლენინის ორ ფორმულას შორის არის მხოლოდ მოჩვენებითი წინააღმდეგობა. ნამდვილად კი მათ შორის არავითარი წინააღმდეგობა არ არის.

პ/მგ. რედაქტორი ერ. ბელია
ლიტ. რედაქტორი ვ. ეგნატაშვილი

ტექ. რედაქტორი { გ. იაშვილი
გამომგებები

კორექტორი—ვლ. კანიშვილი

გადაეცა წარმოებას 8/VIII—1936

ხელმოწ. დასაბეჭდათ 10/X—1936

პარტგამომცემლობა № 54

მთავლიტის რწმ. № ბ-8646

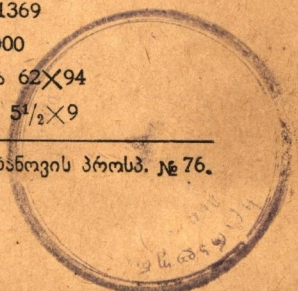
შეკვეთა № 1369

ტირაჟი 10.000

ქაღალ. ზრმა 62X94

წიგნის ზომა 5¹/₂X9

საქ. კ. პ. (ბ) ტ. კ. პარტგამომცემლობის II სტამბა. პლენანოვის პროსპ. № 76.

ფასი უფრო 1 მან.

И. СТАЛИН
НА ХЛЕБНОМ ФРОНТЕ

Партиздат ЦК КП (б) Грузии
Тбилиси 1936